

تمرین پنج انگشت

پیتر شفر

ترجمه علیرضا جمالی منش و شیوا گرامی

چتراف

سرشناسه: شفر، پیتر، ۱۹۲۶ - م. Shaffer, Peter

عنوان و نام پدیدآور: تمرین پنج انگشت / پیتر شفر

ترجمه علیرضا جمالی‌منش و شیوا گرامی

مشخصات نشر: تهران، چترنگ، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۳۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۶-۴۷-۷

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه یکی از نمایشنامه‌های کتاب

4 «New English Dramatists» است.

موضوع: نمایشنامه انگلیسی - قرن ۲۰م.

شناسه افزوده: جمالی‌منش، علیرضا، ۱۳۶۵ -، مترجم

شناسه افزوده: گرامی، شیوا، ۱۳۷۰ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: PR

رده‌بندی دیویی: ۸۲۲/۹۱۴

۱. کتابشناسی ملی: ۴۳۴۵۰۸۹

چترنگ

تمرین پنج انگشت • نمایشنامه خارجی • پیتر شفر • ترجمه علیرضا جمالی‌منش و شیوا گرامی • ویرایش

و نمونه‌خوانی: گروه ویرایش نشر چترنگ • نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ • ۱۰۰۰ نسخه • لیتوگرافی: باران • چاپ

و صحافی: پژمان • کلیه حقوق برای نشر چترنگ محفوظ است. نشر چترنگ: تهران، خیابان نصرت غربی، پلاک

۵۸، طبقه دوم، واحد چهارم، کد پستی: ۱۴۱۸۸۴۳۳۵۵ • تلفن: ۶۶۱۲۶۸۰۵ • شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۶-۴۷-۷

پیش‌گفتار

برای اهالی سینما نوشتن از آن هنر هفتم «پیتر شفر» نویسنده‌ای نام‌آشناست. شفر در دوران کاری حرفه‌ای بیش از هجده نمایشنامه نوشته است که بسیاری از آن‌ها از جمله تمرین پنج انگشت^۱ به نام او به اقتباس به تصویر کشیده شده‌اند و به پرده‌جاویدان ساز نقره‌ای راه یافته‌اند.

شفر ۱۵ می ۱۹۲۶ در لیورپول به دنیا آمد. پدرش دلال معاملات ملکی بود. او تحصیلات متوسطه را در لندن گذراند و مطلقاً در رشته تاریخ از کالج ترینیتی کمبریج بورسیه بگیرد. در زمان جنگ جهانی دوم به همراه گروهی به معادن زغال‌سنگ فرستاده شد تا سوخت ارتش را تأمین کند. پیش از آنکه به ذوق و قریحه‌اش در نمایشنامه‌نویسی پی ببرد، کارهایی به عنوان صندوق‌داری، کتاب‌فروشی و دستیاری در کتابخانه عمومی نیویورک را تجربه کرد. شاید بتوان گفت که این تجربه‌های کاری متفاوت در سوق دادن شفر به نمایشنامه‌نویسی نقش پررنگی داشته‌اند.

نخستین نمایشنامه او شوره‌زار^۲ نام داشت که در ۱۹۵۱ نوشته و در ۱۹۵۵ از روی آن فیلمی تلویزیونی ساخته شد. در پی این موفقیت شفر به نوشتن ادامه داد و

1. Five Finger Exercise

2. The Salt Land

موقعیت خود را به عنوان نمایشنامه‌نویس، با نوشتن نمایشنامه تمرین پنج انگشت در سال ۱۹۵۸ تثبیت کرد.

این نمایش در لندن با کارگردانی جان گیلگاد به روی صحنه رفت و جایزه نمایشنامه‌نویسی «دراما استاندارد» را از آن خود کرد. زمانی که تمرین پنج انگشت در سال ۱۹۵۹ برای اجرا به نیویورک رفت، در آنجا هم با استقبال روبه‌رو شد و جایزه منهدا نمایشی این شهر را نیز از آن خود کرد. نسخه سینمایی تمرین پنج انگشت در ۱۹۶۱ ساخته شد. شفر در ۶ ژوئن ۲۰۱۶ در سن نودسالگی چشم از جهان فروبست.

تمرین پنج انگشت برای اهالی هنر موسیقی تداعی‌کننده تمرینات مقدماتی پیانوست. در این نمایشنامه اماقات، حول معلم سرخانه تازه‌واردی است که دست بر قضا پیانیست ماهر و نیز هست. «تمرین پنج انگشت» می‌تواند ابهامی از پنج شخصیت اصلی این داستان باشد که در کشاکش زندگی به لبه پرتگاه می‌رسند و به ناچار باید یک‌بار دیگر نقش خنجر در صحنه زندگی با کلیدهای سفید و سیاه تمرین کنند. پنج شخصیت نمودی از پنج انگشت یک دست هستند. پنج انگشتی که اختلاف بسیار با هم دارند و بی‌هم‌توان نیستند.

شخصیت‌پردازی داستان به گونه‌ای است که هر یک از شخصیت‌ها می‌تواند با تمام شخصیت‌های آن هم‌ذات‌پنداری کند. شخصیت‌های هر یک از قریادهایی از سر خشم و سکوت‌هایی پر معنی. شخصیت‌هایی زنده و پویا با امیالی سرکوب شده، یکی به واسطه جامعه، یکی ازدواج و دیگری خانواده.

امید است ترجمه این اثر کاری درخور و شایسته خوانندگان و علاقه‌مندان آثار پیتر شفر باشد و بتواند سهمی هرچند کوچک در شناساندن آثار وی به جامعه فارسی‌زبان داشته باشد.